

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 160g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din
articolul 243 din Codul contravențional, adoptat prin Legea
nr. 218 din 24 octombrie 2008

(părăsirea locului în care s-a produs accidentul)

CHIȘINĂU

15 noiembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor POPA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Aliona Balaban, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 9 noiembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 15 noiembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „accidentul rutier” din articolul 243 din Codul contravențional, ridicată de către dl avocat Sergiu Petrachi, în dosarul nr. 4r - 3045/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 9 noiembrie 2018 de către dl judecător Ghenadie Lîsîi de la Curtea de Apel Chișinău, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 1 august 2018, dl Sergiu Veleșco a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzute de articolul 243 [Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier] din Codul contravențional.

4. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 1 august 2018, dl avocat Sergiu Petrachi a formulat un recurs.

5. Pe 18 octombrie 2018, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Sergiu Petrachi a ridicat excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 243 din Codul contravențional.

6. Prin încheierea instanței de judecată din aceeași dată s-a dispus trimiterea unei sesizări la Curtea Constituțională, în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 22 Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.”

8. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 243 Părăsirea locului în care s-a produs accidentul rutier

„Părăsirea de către vinovat a locului în care s-a produs accidentul rutier, dacă fapta nu constituie infracțiune,

se sancționează cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 2 la 3 ani sau cu arest contravențional pe un termen de la 10 la 15 zile.”

ÎN DREPT

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că textul „accidentul rutier” din articolul 243 din Codul contravențional este imprevizibil, pentru că legea nu-l definește. Astfel, autorul excepției consideră că, în lipsa reglementării unor criterii obiective, care să determine noțiunea „accidentul rutier”, textul de lege contestat contravine articolelor 22 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Sergiu Petrachi, în dosarul nr. 4r - 3045/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Sesizarea este formulată de către un subiect abilitat cu acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

13. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „accidentul rutier” din articolul 243 din Codul contravențional.

14. Curtea constată că, deși autorul excepției de neconstituționalitate a invocat articolele 22 și 23 din Constituție, în motivarea sesizării, acesta a susținut că dispozițiile legale contestate sunt imprevizibile pentru că legea nu definește noțiunea accidentului rutier.

15. Curtea reține că una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative și că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se claritatea, precizia și previzibilitatea pe care un text de lege trebuie să le îndeplinească.

16. Curtea Europeană a stabilit că, odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabilă pentru a evita, pe cât este posibil, insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții (*Păduraru v. România*, 1 decembrie 2005, § 92).

17. Curtea reiterează că, pentru a exclude orice neclaritate, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil, fără dificultăți de ordin sintactic și pasaje obscure.

18. Cu referire la critica de neconstituționalitate raportată la articolul 23 din Constituție, Curtea apreciază că aceasta nu poate fi reținută, deoarece prevederile contestate nu sunt de natură de a încălca criteriile referitoare la claritate și precizie.

19. Curtea relevă că noțiunea de „accident rutier” este definită în articolul 2 din Legea nr. 131 din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier.

20. De asemenea, noțiunea de „accident rutier” este prevăzută și în pct.7 din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009. Astfel, accident în trafic rutier semnifică un eveniment produs ca urmare a încălcării normelor de siguranță a traficului rutier, în care au fost implicate unul sau mai multe vehicule aflate în circulație pe drum public, în urma căruia a rezultat vătămarea sănătății, integrității corporale, decesul uneia sau al mai multor persoane ori a fost cauzat un prejudiciu material.

21. Prin urmare, Curtea constată că prevederile contestate din articolul 243 din Codul contravențional nu au o formulare neclară și imprevizibilă, ci dimpotrivă, îndeplinesc cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate ale legii.

22. În acest context, Curtea consideră nefondată critica autorului excepției privind calitatea legii.

23. Având în vedere cele menționate, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 243 din Codul contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, ridicată de către dl avocat Sergiu Petrachi, în dosarul nr. 4r - 3045/18, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 15 noiembrie 2018
DCC nr. 132
Dosarul nr. 160g/2018*